

Lovforslag nr. L 81. Fremsat den 13. november 2003 af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte

(Tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med varig funktionsnedsættelse)

§ 1

I lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 789 af 11. september 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån gives et stipendium som tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betyde- lige begrænsninger i evnen til at påtage sig er- hvervsarbejde.«

Stk. 2-3 bliver herefter stk. 3-4.

2. I § 8, *stk. 1, nr. 1*, ændres »1.745 kr.« til: »2.177 kr.«

3. I § 8, *stk. 1, nr. 2*, ændres »3.513 kr.« til: »4.379 kr.«

4. I § 8, *stk. 2, nr. 1*, og § 25, stk. 1, 1. pkt., æn- dres »1.108 kr.« til: »1.382 kr.«

5. I § 8, *stk. 2, nr. 2*, og § 25, stk. 1, 2. pkt., æn- dres »2.250 kr.« til: »2.807 kr.«

6. I § 9 ændres »1.797 kr.« til: »2.241 kr.«

7. I § 10 ændres »4.634 kr.« til: »5.778 kr.«

8. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Det månedlige stipendium som tillæg efter § 7, stk. 2, udgør 5.571 kr.

Stk. 2. Tillægget kan ikke udbetales med dob- belt sats efter §§ 14, 19, stk. 5, og 20, stk. 2-5.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tillæg efter stk. 1, herunder om fremgangsmåden ved tildeling af tillæg.«

9. I § 11 ændres »1.370 kr.« til: »1.708 kr.«

10. I § 11 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Det supplerende stipendium kan ikke udbetales med dobbelt sats efter §§ 14, 19, stk. 5, og 20, stk. 2-6.«

11. I § 22, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »supplerende stipendium efter § 7, stk. 2,« til: »stipendium som tillæg efter § 7, stk. 2, og supplerende sti- pendium efter § 7, stk. 3,«.

12. I § 24, *stk. 1*, ændres »4.467 kr.« til: »5.571 kr.«

13. I § 24, *stk. 2*, ændres »11.158 kr.« til: »13.912 kr.«

14. I § 24, *stk. 3*, ændres »19.918 kr.« til: »24.837 kr.«

15. I § 24, *stk. 4*, ændres »16.135 kr.« til: »20.120 kr.«

16. I § 24, *stk. 5*, ændres »beløbet i stk. 4« til: »beløbene i stk. 4 og 9«.

17. I § 24, *stk. 7, nr. 2*, indsættes som 2. pkt.:

»Årsfribeløbet forhøjes dog ikke for uddan- nelsessøgende, som modtager tillæg efter § 7, stk. 2.«

18. I § 24 indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

F. t. l. vedr. statens uddannelsesstøtte

»Stk. 9. Årsfribeholdningen nedsættes med 4.571 kr. for hver måned i støtteåret, hvor den uddannelsessøgende har modtaget tillæg efter § 7, stk. 2.«

Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

19. I § 25, stk. 2, 1. pkt., ændres »191.900 kr.« til: »239.293 kr.«

20. I § 25, stk. 2, 3. pkt., ændres »335.331 kr.« til: »418.145 kr.«

21. I § 25, stk. 4, ændres »20.369 kr.« til: »25.399 kr.«

22. I § 29, stk. 3, ændres »§§ 2, 8, 11 og 25,« til: »§§ 2, 8, 10 a, 11 og 25,«.

23. I § 46 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ankenævnet tiltrædes ved hver sag om tildeling af stipendium som tillæg efter § 7,

stk. 2, af et særligt sagkyndigt medlem udpeget af De Samvirkende Invalideorganisationer.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004. § 1, nr. 1, 8, 11, 16-18 og 22-23, træder dog først i kraft den 1. august 2004.

Stk. 2. Reguleringen efter § 12, stk. 3, i lov om statens uddannelsesstøtte af de støttesatser og beløbsgrænser, der er nævnt i samme lovs § 8, stk. 1 og 2, § 9, § 10, § 10 a, stk. 1, § 11, § 24, stk. 1-4, § 24, stk. 9, § 25, stk. 1-2, og § 25, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2-9, 12-15 og 18-21, sker første gang med virkning fra den 1. januar 2004.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Regeringen og partierne bag SU-forliget fra 1995 (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre) har som led i forhandlingerne om finansloven for 2004 indgået aftale om, at der fremover som en del af SU-systemet skal ydes et tillægsstipendium på 5.571 kr. om måneden (2003-niveau) til uddannelsessøgende i videregående uddannelse med handicap. Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Kristendemokraterne har tilsluttet sig aftalen.

Uddannelsessøgende med handicap har undertiden begrænset evne til at påtage sig erhvervsarbejde og kan derved ikke som andre uddannelsessøgende supplere deres uddannelsesstøtte (SU) med indtægter fra erhvervsarbejde. Uddannelsessøgende med handicap har derfor i stedet for at modtage SU været henvist til at ansøge kommunens socialforvaltning om økonomisk støtte efter revalideringsbestemmelserne. Dette benævnes det dobbelte optag, fordi uddannelsessøgende med handicap således *både* vurderes ud fra studieegnethed (den handicappede skal være optagelsesberettiget på den pågældende uddannelse) og ud fra de muligheder for efterfølgende beskæftigelse, som uddannelsen giver (kravet om, at den pågældende uddannelse på så kort tid som muligt skal kunne bringe den handicappede ind i eller tilbage til en erhvervmæssig tilværelse eller bidrage til en væsentlig forbedring af dennes erhvervmæssige situation).

På den baggrund foreslås, at der indføres et nyt stipendium som tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde. Tillægsstipendiet foreslås fastsat til 5.571 kr. om måneden (2003-niveau) svarende til det månedlige laveste fribeløb, som andre uddannelsessøgende kan supplere deres SU med uden fradrag i SU'en.

Forslaget betyder, at uddannelsessøgende med handicap bliver ligestillet med andre uddannelsessøgende

med hensyn til at vælge uddannelse. Herved afskaffes det dobbelte optag.

Med forslaget påtager Undervisningsministeriet sig et sektoransvar for forsørgelse af uddannelsessøgende med handicap. Forslaget realiserer sammen med lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelse (lov nr. 484 af 31. maj 2000) et samlet og overordnet uddannelsespolitisk sigte, hvorefter uddannelsessøgende med handicap uanset deres funktionsnedsættelse skal kunne vælge og gennemføre en uddannelse i lighed med andre uddannelsessøgende. Lovforslaget er desuden i overensstemmelse med intentionerne med De Forenede Nationers standardregler om lige muligheder for handicappede fra 1993, som Danmark har tiltrådt. I henhold til standardreglerne er det uddannelsesmyndighederne, der er ansvarlige for at sikre, at uddannelsessøgende med handicap integreres og opnår lige muligheder i uddannelsessystemet.

Samtidig imødekommes et mangeårigt ønske fra handicaporganisationerne om, at uddannelsessøgende med handicap så vidt muligt bliver ligestillet med andre uddannelsessøgende, når de søger optagelse på et studium. Forslaget er tillige en del af regeringens handicappolitiske vision, som blev fremlagt ved indledningen af det internationale handicapår 2003.

2. Lovforslagets indhold

Formålet med at indføre tillægsstipendiet er at ligestille uddannelsessøgende med varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som på grund af medfødt handicap eller senere opstået handicap, sygdom eller ulykkestilfælde har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde, med andre uddannelsessøgende med hensyn til forsørgelse. I forhold til andre uddannelsessøgende vil denne gruppe ofte have svært ved at supplere deres SU ved at påtage sig erhvervsarbejde. Gruppen omfatter personer, som formentlig ellers ville have søgt revalideringsydelse, samt personer, som i dag er i SU-systemet. Adgangen til at søge om revalideringsydelse i henhold til lov om aktiv socialpolitik opretholdes uændret.

Tillægsstipendiet gives til uddannelsessøgende, hvis funktionsnedsættelse har så væsentlige følger, at det stort set ikke er muligt for dem at påtage sig arbejde. Det tillægsstipendium, som uddannelsessøgende, der ikke kan påtage sig erhvervsarbejde, kan få, foreslås derfor fastsat, så det svarer til den indkomst, som andre uddannelsessøgende kan have ved siden af stipendium og lån (det laveste fribeløb) uden fradrag i SU'en.

Med ordningen ligestilles denne gruppe af uddannelsessøgende med handicap med andre uddannelsessøgende med hensyn til, hvilken disponibel indkomst de samlet har til rådighed under uddannelse. Ordningen indebærer, at der sker en ligestilling med hensyn til vilkårene for støtte. Uddannelsessøgende, der får det foreslåede tillægsstipendium som følge af en funktionsnedsættelse, er således omfattet af de samme regler om studieaktivitet og støttetid mv., herunder bestemmelsen om tillægget på 12 klip i forhold til den normerede uddannelsestid og muligheden for ekstra klip ved forsinkelse på grund af sygdom og andre særlige forhold, som andre støttemodtagere. Tillægsstipendiet udbetales hver måned sammen med stipendium og lån eller slutlån. Hvis den uddannelsessøgende får udbetalt ekstra klip i forbindelse med fødsel, udbetales der samtidigt tillægsstipendium. Det samme gælder, hvis der gives tillæg af klip på grund af sygdom, deltagelse i institutionens styrelse eller andre særlige forhold mv. Fravælger den uddannelsessøgende en måneds SU, fravælges tillægsstipendiet samtidig. Tillægsstipendiet kan ikke udbetales med dobbelt sats. Dog foreslås det, at dobbeltklip, der udbetales før første lønneperiode, også kommer til at omfatte et dobbelt tillægsstipendium.

Ordningen omfatter uddannelsessøgende i videregående uddannelser, der giver ret til SU. Der kan også gives et tillægsstipendium til uddannelsessøgende, der får SU til en privat uddannelse i Danmark og en uddannelse i udlandet. Tillægsstipendiet ydes ikke i perioder med lønnet praktik, som ikke giver ret til SU efter bestemmelserne i loven, idet praktiklønnen forudsættes at dække leveomkostningerne.

For så vidt angår reglerne om egenindkomst og fribeløb (indkomstkontrol) foreslås det, at uddannelsessøgende, der får tillægsstipendiet, får et reduceret fribeløb på 1.000 kr. (2003-niveau) i de måneder, hvor de får tillægsstipendiet. Baggrunden herfor er, at tillægsstipendiet erstatter erhvervsindkomst. Imidlertid bevares et mindre fribeløb, der bl.a. kan rumme begrænsede indkomster i form af renteindtægter, herunder eventuelle renteindtægter fra erstatninger. Det begrænsede fribeløb giver også mulighed for, at uddan-

nellsøgende med funktionsnedsættelse har mulighed for begrænset arbejdsindkomst eventuelt i form af ansættelser, hvor den uddannelsessøgende afprøver sin arbejdsevne i typiske studenterjobs eller i studierrelevante ansættelser.

Der tages ikke hensyn til, hvornår i støtteåret indkomsten faktisk er tjent. Uddannelsessøgende med tillægsstipendium på grund af en funktionsnedsættelse vil derfor i start- og slutår for uddannelsen reelt kunne have en højere indkomst i måneder med tillægsstipendiet end det reducerede fribeløb umiddelbart giver mulighed for. Det vil være tilfældet, hvis de pågældende i øvrigt ikke tjener op til fribeløbsgrænsen i perioder uden for uddannelse.

Ved fastsættelse af reglerne om visitationen til tillægsstipendiet vil målgruppen for ordningen blive afgrænset så præcist som muligt med henblik på, at uddannelsessøgende, der i dag kan klare sig på almindelige SU-vilkår, eller som modtager revalideringsydelse af andre årsager, primært sociale, ikke vil kunne benytte ordningen. Der vil ofte være tale om en lægelig diagnosticeret lidelse, der angiver en varig nedsættelse af funktioner. Som eksempler herpå kan nævnes varige nedsatte bevægelsesfunktioner, blinde og svagtseende, døve og hørehæmmede eller varige sindslidelser. Kravene til den dokumentation, der skal foreligge sammen med ansøgning om tillægsstipendium, vil have en anden karakter end den dokumentation, der kan anvendes med henblik på visitation til specialpædagogisk støtte. Visitationen af målgruppen vil ske på baggrund af en vurdering af arbejdsevne.

Bestemmelsen i lovens § 39, stk. 1, hvorefter SU-styrelsen kan indhente oplysninger om den uddannelsessøgende, der er nødvendige for beregningen af uddannelsesstøtten, gælder også i forhold til forslaget om tillægsstipendium. Efter en vis periode vil det blive overvejet, om visitationen til ordningen eventuelt vil kunne finde sted på grundlag af indstilling fra uddannelsesstederne, jf. lovens § 42, stk. 1.

Der forventes en del ansøgninger, særligt indtil der er fastlagt en nærmere praksis for tildeling af tillægsstipendium. Der vil i den forbindelse blive udarbejdet vejledningsmateriale til ansøgere og uddannelsesinstitutioner m.fl.

Det tillægsstipendium til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse, som foreslås indført med det foreliggende lovforslag, er angivet i 2003-niveau. Den gældende lov er imidlertid fra 1995, og derfor er de eksisterende støttesatser og beløbsgrænser i loven angivet i 1995-niveau. For at undgå misforståelser med hensyn til størrelsen af lovens støttesatser og beløbsgrænser skønnes det hensigtsmæssigt, at lovens

prisniveau samtidig føres frem til 2003-niveau. De i lovforslaget angivne satser og beløb er således de satser og beløb, der allerede er gældende for 2003. Med virkning fra den 1. januar 2004 reguleres satserne og beløbene på sædvanlig vis efter den gældende bestemmelse i lovens § 12, stk. 3.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Lovforslaget skønnes at medføre en netto merudgift på ca. 25 mio. kr. (2003-niveau) årligt for staten. Forslaget indebærer en besparelse på udgifterne til revalidering på i størrelsesordenen 40 mio. kr. (2003-niveau) som følge af, at væsentligt flere handicappede end i dag vil uddanne sig på SU frem for på revalidering. Merudgiften til SU-stipendier til den mindre gruppe handicappede, som i dag får SU, samt til de handicappede, som fremover vil uddanne sig på SU, skønnes at udgøre ca. 65 mio. kr. (2003-niveau). Da ændringen først får virkning fra den 1. august 2004 vil udgiftsvirkningen det første år udgøre ca. 5/12 af de ovennævnte beløb.

Skønnet over merudgifterne er foretaget på grundlag af en forventning om, at ca. 500-600 helårspersoner vil gøre brug af ordningen. Skønnet er behæftet med betydelig usikkerhed, ikke mindst fordi adfærd ændringer i forbindelse med de ændrede økonomiske vilkår er særdeles vanskelige at forudsige.

Lovforslaget indebærer, at der skal opbygges en administration med ekspertise i vurdering af, om en funktionsnedsættelse berettiger til tillægsstipendiet. Det skønnes, at SUstyrelsen i de første år skal træffe afgørelse i 600-800 sager pr. år. Herudover kan der forventes yderligere sagsbehandling i forbindelse med klagesager, indtil nærmere praksis på området er fastlagt. Der skal udarbejdes vejledningsmateriale og retningslinier for uddannelsesstedernes opgaver ved administrationen samt etableres tilsyn.

SUstyrelsens edb-system skal ændres som følge af indførelse af det ny tillægsstipendium. Denne engangsudgift vurderes at ligge i størrelsesordenen 1,5 mio. kr. i 2004.

De samlede årlige driftsudgifter (ekskl. engangsudgiften) skønnes at udgøre i alt 2,3 mio. kr., hvoraf løn

udgør 0,8 mio. kr. og øvrig drift 1,5 mio. kr. overvejende til betaling af erklæringer mv.

De samlede administrative merudgifter vil blive afholdt inden for Undervisningsministeriets ramme.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget gør det lettere for handicappede at ansøge om støtte til uddannelse.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Høring

Lovforslaget er i forbindelse med fremsættelsen for Folketinget sendt til høring hos: Rigsrevisionen, Datatilsynet, SU-rådet, Nævnet for støtteberettigede Uddannelser i Udlandet, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Det Centrale Handicapråd, De Samvirkende Invalideorganisationer, Dansk Handicapforbund, Center for små handicapgrupper, Rektorkollegiet, Rektorforsamlingen for Teknika, HFI (Interesseorganisationen for handelsskolernes ledelse), Rektorforsamlingen for de Sociale Højskoler, Pædagogseminariernes Rektorforsamling, Lærerseminariernes Rektorforsamling, Rektorforsamlingen for Sygeplejerskeuddannelsen, Foreningen af Universitets- og Handelshøjskolestuderende, Danske Studerendes Fællesråd, Lærerstuderendes Landskreds og Pædagogstuderendes Landssammenslutning. Endvidere vil lovforslaget være offentligt tilgængeligt på Undervisningsministeriets hjemmeside (www.uvm.dk).

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	En besparelse på revalideringen i størrelsesordenen 40 mio. kr. som følge af, at væsentligt flere handicappede end i dag vil uddanne sig på SU.	Merudgiften til SU-stipendier til handicappede som i dag får SU, samt til de handicappede, som fremover vil uddanne sig på SU, skønnes at udgøre ca. 65 mio. kr.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Merudgifter til statslig administration på årligt 2,3 mio. kr. og en engangsudgift på 1,5 mio. kr. i 2004.	Årlige administrative lettelser i kommunerne i form af færre ansøgninger om revalidering af handicappede.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lettere for handicappede at ansøge om støtte til uddannelse.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

SU-lovens § 7 indeholder en angivelse af de forskellige former for uddannelsesstøtte.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 2, gives der fremover et stipendium som tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse, der på grund af varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

Tillægsstipendiet udgør 5.571 kr. om måneden (2003-niveau). Se den foreslåede § 10 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 8.

Tillægsstipendiet gives sammen med stipendium og studielån eller sammen med slutlån og følger i øvrigt sædvanlige SU-regler. Fravælger den uddannelsessøgende således den almindelige SU, eller bortfalder støtten fx på grund af manglende studieaktivitet, bortfalder tillægsstipendiet også. I årsfribeløbet indgår måneder med tillægsstipendium med et reduceret fribeløb på 1.000 kr. om måneden (2003-niveau). Se lovforslagets § 1, nr. 18. Dette svarer til det, som gælder i forhold til revalideringsydelsen. Her nedsættes ydelsen med indtægter fra andet arbejde, dog kun hvis disse overstiger 12.000 kr. pr. år, jf. § 58 i lov om aktiv socialpolitik (lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003).

Der vil i henhold til den foreslåede bemyndigelse i § 10 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, blive fastsat nærmere regler for en forudgående visitation af, om betingelserne for tildeling af tillægsstipendiet er opfyldt. Se bemærkningerne til § 1, nr. 8. Et væsentligt element i visitationen vil være en vurdering af, om den uddannelsessøgendes funktionsnedsættelse har så betydelige følger, at det stort set ikke er muligt for den pågældende at påtage sig erhvervsarbejde i nævneværdigt omfang. Der skal efter den foreslåede ordning ikke foretages en vurdering af, om de studiemæssige følger af en funktionsnedsættelse medfører et øget tidsforbrug under uddannelsen.

Adgangen til at søge om revalideringsydelse i henhold til lov om aktiv socialpolitik opretholdes uændret.

Til nr. 2-7, 9, 12-15 og 19-22

Det tillægsstipendium, som foreslås indført med det foreliggende lovforslag til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 og 8, er angivet i 2003-niveau. Den gældende lov er imidlertid fra 1995, og derfor er de eksisterende støttesatser og beløbsgrænser i loven angivet i 1995-niveau. For at undgå misforståelser med hensyn til størrelsen af lovens støttesatser og beløbsgrænser skønnes det hensigtsmæssigt, at lovens prisniveau samtidig føres frem til 2003-niveau. De i lovforslaget angivne satser og beløb er således de satser og beløb, der allerede er gældende for 2003. Med virkning fra den 1. januar

2004 reguleres satserne og beløbene på sædvanlig vis efter den gældende bestemmelse i lovens § 12, stk. 3.

Til nr. 8

For at sikre at uddannelsessøgende med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne økonomisk bliver stillet på samme måde som andre uddannelsessøgende, foreslås tillægstipendiet fastsat til samme beløb som fribeløbet under uddannelse i 2003, hvor beløbet er på 5.571 kr. pr. måned. Tillægstipendiet er kompensation for, at de pågældende uddannelsessøgende har betydelige begrænsninger i mulighederne for at tjene penge ved erhvervsarbejde. Det foreslås derfor, at tillægstipendiet ikke skal kunne udbetales med dobbelt sats i de tilfælde, hvor den øvrige støtte fordobles, idet der ikke i disse tilfælde sker en fordobling af fribeløbet og dermed en mulighed for at øge indkomsten. Dog foreslås det, at det dobbeltklip, der efter lovens § 20, stk. 6, kan udbetales i uddannelser med lønnet praktik, også skal omfatte dobbelt tillægstipendium. Det skyldes, at dette dobbeltklip skal bruges til at dække den uddannelsessøgendes udgifter både i den måned, hvor det udbetales, og i den første praktikmåned, hvor lønnen udbetales bagud.

Med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse i § 10 a, stk. 2, vil undervisningsministeren fastsætte regler om tillægstipendiet, herunder om fremgangsmåden ved tildeling af tillægstipendium. Der vil bl.a. blive fastsat regler om ophør af tildelingen af tillægstipendiet, så tildelingen til den enkelte uddannelsessøgende efterfølgende kan ændres, hvis der er sket en forandring i evnen til at påtage sig arbejde.

Til nr. 10

Det foreslås præciseret i lovens § 11, at supplerende stipendium som tilskud til dækning af betaling for undervisning ikke kan udbetales med dobbelt sats. Bestemmelsen foreslås indsat for at undgå, at den foreslåede bestemmelse i § 10 a, stk. 2, hvorefter stipendium som tillæg til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse ikke kan udbetales med dobbelt sats, skal give anledning til misforståelser i retning af, at det supplerende stipendium efter lovens § 11 kan udbetales med dobbelt sats.

Den foreslåede bestemmelse er i forvejen gældende efter reglerne i § 23, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 469 af 3. juni 2003 om statens uddannelsessstøtte.

Til nr. 11

Den foreslåede ændring af § 22, stk. 2, indebærer, at stipendium som tillæg til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse reduceres som det øvrige stipendium, når den uddannelsessøgendes egenindkomst er

højere end årsfribeløbet, dvs. den indkomst, den uddannelsessøgende må have ved siden af SU i det pågældende år uden fradrag i SU'en. Der henvises til den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 18, om nedsættelse af fribeløbet for uddannelsessøgende, der modtager tillæg efter den foreslåede § 7, stk. 2.

Til nr. 16 og 18

Efter lovens § 22, stk. 1, nedsættes uddannelsess støtten i et støtteår ved den endelige tildeling for dette år, hvis den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret overstiger årsfribeløbet. Ved årsfribeløbet forstås et beløb, der er summen af de månedlige fribeløb. De nærmere bestemmelser om egenindkomst og fribeløb findes i lovens §§ 23-24 og § 25, stk. 6.

Ved beregningen af egenindkomsten fradrages stipendiet, jf. lovens § 23, stk. 3, nr. 1. Tillæg efter den foreslåede § 7, stk. 2, er en del af stipendiet og skal derfor også trækkes fra ved beregningen af egenindkomsten. Det betyder, at stipendiet, herunder tillægget efter § 7, stk. 2, ikke tæller med ved opgørelsen af egenindkomsten i støtteåret.

Da tillægget efter den foreslåede § 7, stk. 2, ydes som kompensation for betydelige begrænsninger i evnen til at påtage erhvervsarbejde, findes det ikke hensigtsmæssigt, at uddannelsessøgende, der får det nævnte tillægstipendium, har samme mulighed for at have indkomst ved siden af SU'en som andre uddannelsessøgende. Da det drejer sig om uddannelsessøgende med varig funktionsnedsættelse, vil det formentlig også i praksis være meget vanskeligt for de pågældende at have erhvervsarbejde. Det foreslås derfor, at muligheden for at have en indkomst ved siden af SU, uden at SU'en reduceres, bliver nedsat fra 5.571 kr. (2003-niveau), som er fribeløbet for uddannelsessøgende uden tillæg efter den foreslåede § 7, stk. 2, til 1.000 kr. om måneden (2003-niveau) i de tilfælde, hvor den uddannelsessøgende får tillæg efter den foreslåede § 7, stk. 2. Den uddannelsessøgende med tillæg efter den foreslåede § 7, stk. 2, vil således have mulighed for at have begrænsede indtægter ved siden af støtten, fx i form af renter af en formue, der stammer fra et erstatningsbeløb, eller ved i korte perioder at have studierelevant erhvervsarbejde.

Efter den foreslåede § 24, stk. 9, gennemføres nedsættelsen rent teknisk på den måde, at årsfribeløbet nedsættes med 4.571 kr. (2003-niveau) for hver af de måneder i støtteåret, hvor en uddannelsessøgende modtager tillæg efter den foreslåede § 7, stk. 2. Dermed begrænses muligheden for indkomst ved siden af SU til det nævnte beløb på 1.000 kr. om måneden (2003-niveau).

Det beløb, fribeløbet nedsættes med efter den foreslåede § 24, stk. 9, foreslås reguleret efter bestemmelsen i lovens § 12, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 16.

Til nr. 17

Efter lovens § 24, stk. 7, nr. 2, kan SUstyrelsen efter ansøgning forhøje årsfribeløbet med løbende udbetalinger i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring og lov om erstatningsansvar, hvis sådanne beløb indgår i egenindkomsten.

Det foreslås, at uddannelsessøgende med tillæg efter § 7, stk. 2, ikke kan få forhøjet årsfribeløbet med sådanne udbetalinger, fordi tillægget efter § 7, stk. 2, gives som kompensation for den manglende arbejds-evne.

Hvis den uddannelsessøgende modtager sådanne løbende ydelser, vil disse indgå i egenindkomsten sammen med andre skattepligtige indkomster. Overstiger egenindkomsten det samlede årsfribeløb, vil SU'en blive reduceret.

Hermed nedsættes SU på tilsvarende måde som revalideringsydelse med løbende udbetalinger fra forsikringsordninger og pensionsordninger, herunder løbende udbetalinger af erhvervsevnetabserstatning efter lov om sikring mod følger af arbejdsskade, jf. § 59 i lov om aktiv socialpolitik (lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003).

Til nr. 22

Efter lovens § 29, stk. 3, kan foreløbige beløb, der er udbetalt for måneder, hvor betingelserne for tildeling af SU efter en række bestemmelser i SU-loven ikke er opfyldt, kræves tilbage, før den endelige tildeling af SU finder sted efter støtteårets udløb. Bestemmelsen i § 29, stk. 3, foreslås ændret, så der også bliver mulighed for at kræve stipendium som tillæg til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse tilbage sammen med den øvrige støtte, før den endelige til-

deling finder sted, hvis betingelserne i den foreslåede § 7, stk. 2, ikke er opfyldt.

Til nr. 23

SUstyrelsens afgørelser om tildeling af stipendium som tillæg til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse vil efter lovens § 46 inden 4 uger efter meddelelsen af afgørelsen kunne indbringes for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten af den, afgørelsen vedrører.

Bestemmelsen i § 46, stk. 4, om ankenævnets sammensætning foreslås ændret, så ankenævnet ved behandlingen af klager om tildeling af tillægsstipendium til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse tiltrædes af et særligt sagkyndigt medlem udpeget af De Samvirkende Invalideorganisationer. Det er tilsvarende den ordning, som gælder for behandling af klager over SUstyrelsens afgørelser efter lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2004.

Bestemmelserne om tillægsstipendium til uddannelsessøgende med funktionsnedsættelse i lovforslagets § 1, nr. 1, 8, 11, 16-18 og 22-23, foreslås dog først at træde i kraft den 1. august 2004. Baggrunden herfor er, at der nødvendigvis vil gå nogen tid med tilrettelæggelse af administrationen af tillægsstipendiet, herunder navnlig tilrettelæggelsen af den forudgående visitation af, om betingelserne for tildeling af tillægsstipendium er opfyldt. Det vil endvidere være nødvendigt at foretage ændringer af SUstyrelsens edb-system mv., som først vil kunne være klar til den 1. august 2004.

Det præciseres i stk. 2, at lovforslagets støttesatser og beløbsgrænser, der er angivet i 2003-niveau, skal reguleres første gang den 1. januar 2004 efter den gældende bestemmelse i lovens § 12, stk. 3.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 789 af 11. september 2003,
foretages følgende ændringer:

1. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Sammen med stipendium og studielån
eller sammen med slutlån gives et stipendium
som tillæg til uddannelsessøgende i videregåen-
de uddannelse, som på grund af varig fysisk eller
psykisk funktionsnedsættelse har meget betyde-
lige begrænsninger i evnen til at påtage sig er-
hvervsarbejde.«

Stk. 2-3 bliver herefter stk. 3-4.

§ 8. Det månedlige stipendium udgør, med-
mindre det udbetales med dobbelt sats, højst:

- 1) Hjemmeboendesats: 1.745 kr.
- 2) Udeboendesats: 3.513 kr.

2. I § 8, stk. 1, nr. 1, ændres »1.745 kr.« til:
»2.177 kr.«

3. I § 8, stk. 1, nr. 2, ændres »3.513 kr.« til:
»4.379 kr.«

Stk. 2. Det månedlige stipendium uden for
klippekortet for uddannelsessøgende på 18 og 19
år udgør, medmindre det udbetales med dobbelte
beløb, højst:

- 1) Grundstipendium med hjemmeboendesats:
1.108 kr. med eventuelt tillæg afhængigt af
forældrenes indkomstgrundlag efter § 25,
stk. 2.
- 2) Grundstipendium med udeboendesats: 2.250
kr. med eventuelt tillæg afhængigt af foræl-
drenes indkomstgrundlag efter § 25, stk. 2.

4. I § 8, stk. 2, nr. 1, og § 25, stk. 1, 1. pkt., æn-
dres »1.108 kr.« til: »1.382 kr.«

5. I § 8, stk. 2, nr. 2, og § 25, stk. 1, 2. pkt., æn-
dres »2.250 kr.« til: »2.807 kr.«

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 25. Uddannelsessøgende på 18 og 19 år får uden for klippekortet et grundstipendium på 1.108 kr. om måneden. For uddannelsessøgende, der får stipendium med udeboendesats efter § 8, stk. 4, er grundstipendiet dog 2.250 kr. om måneden. Grundstipendiet gives indtil udgangen af den måned, hvor den uddannelsessøgende fylder 20 år, og er uafhængigt af forældrenes indkomst.

§ 9. Det månedlige studielån udgør, medmindre det udbetales med dobbelt sats, højst 1.797 kr., jf. dog § 25, stk. 6.

§ 10. Det månedlige slutlån udgør 4.634 kr.

§ 11. Det månedlige supplerende stipendium som tilskud til dækning af betaling for undervisning udgør højst 85 pct. af 1/12 af den faktiske betaling for undervisningen beregnet på årsbasis, dog højst 1.370 kr. pr. støttemåned.

§ 22. ---

Stk. 2. Når den uddannelsessøgendes egenindkomst er højere end det beregnede årsfribeløb, nedsættes først stipendium, herunder supplerende stipendium efter § 7, stk. 2, dernæst studielån og slutlån. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

6. I § 9 ændres »1.797 kr.« til: »2.241 kr.«

7. I § 10 ændres »4.634 kr.« til: »5.778 kr.«

8. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Det månedlige stipendium som tillæg efter § 7, stk. 2, udgør 5.571 kr.

Stk. 2. Tillægget kan ikke udbetales med dobbelt sats efter §§ 14, 19, stk. 5, og 20, stk. 2-5.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tillæg efter stk. 1, herunder om fremgangsmåden ved tildeling af tillæg.«

9. I § 11 ændres »1.370 kr.« til: »1.708 kr.«

10. I § 11 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Det supplerende stipendium kan ikke udbetales med dobbelt sats efter §§ 14, 19, stk. 5, og 20, stk. 2-6.«

11. I § 22, stk. 2, 1. pkt., ændres »supplerende stipendium efter § 7, stk. 2,« til: »stipendium som tillæg efter § 7, stk. 2, og supplerende stipendium efter § 7, stk. 3,«.

Gældende formulering

§ 24. Fribeløbet er 4.467 kr. pr. måned (laveste fribeløb).

Stk. 2. Fribeløbet er 11.158 kr. pr. måned (mellemste fribeløb) for hver måned i støtteåret, hvor den uddannelsessøgende har

- 1) valgt stipendium og studielån fra,
- 2) været indskrevet ved en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte, men har haft orlov fra uddannelsen, jf. dog stk. 3, nr. 5,
- 3) været indskrevet ved en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte, men ikke har været studieaktiv, jf. dog stk. 3, nr. 5, eller
- 4) været i praktik, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte, jf. dog stk. 3, nr. 5.

Stk. 3. Fribeløbet er 19.918 kr. pr. måned (højeste fribeløb) for hver måned i støtteåret, hvor den uddannelsessøgende

- 1) ikke gennemgår en uddannelse i Danmark eller i udlandet, der giver ret til uddannelsesstøtte efter afsnit I,
- 2) ikke opfylder aldersbetingelsen for at få uddannelsesstøtte, jf. § 2, stk. 1, nr. 3, og stk. 2,
- 3) gennemgår en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte, men ikke er dansk statsborger eller i støttmæssig henseende lige-stillet med danske statsborgere, jf. § 2, nr. 1,
- 4) i perioder, der i øvrigt giver ret til uddannelsesstøtte, får anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, eller
- 5) ikke kan få stipendium og studielån, fordi støttetiden, jf. § 17, er brugt, og ikke får udbetalt slutlån.

Stk. 4. Årsfribeløbet forhøjes med 16.135 kr. for hvert af den uddannelsessøgendes børn, der er under 18 år.

Stk. 5. Fribeløbet og beløbet i stk. 4 reguleres en gang årligt efter bestemmelsen i § 12, stk. 3.

Stk. 6. - - -

Lovforslaget

12. I § 24, *stk. 1*, ændres »4.467 kr.« til: »5.571 kr.«

13. I § 24, *stk. 2*, ændres »11.158 kr.« til: »13.912 kr.«

14. I § 24, *stk. 3*, ændres »19.918 kr.« til: »24.837 kr.«

15. I § 24, *stk. 4*, ændres »16.135 kr.« til: »20.120 kr.«

16. I § 24, *stk. 5*, ændres »beløbet i stk. 4« til: »beløbene i stk. 4 og 9«.

Gældende formulering

Stk. 7. Årsfribeholdningen kan efter ansøgning forhøjes med et beløb, en uddannelsessøgende får som:

- 1) ---
- 2) Udbetalinger i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring og lov om erstatning, hvis sådanne beløb indgår i egenindkomsten.

§ 25. ---

Stk. 2. De uddannelsessøgende får tillæg til grundstipendiet, hvis forældrenes samlede indkomstgrundlag på grundlag af deres indkomst i det andet kalenderår forud for støtteåret ikke overstiger 191.900 kr. Tillægget svarer til forskellen mellem maksimalt stipendium efter § 8, stk. 1, samt eventuelt supplerende stipendium efter § 11 og grundstipendiet. Tillægget nedsættes ved et højere indkomstgrundlag og bortfalder helt ved et indkomstgrundlag på 335.331 kr.

Stk. 4. Forældrenes samlede indkomstgrundlag nedsættes med 20.369 kr. for hver af ansøgers søskende, der er under 18 år.

§ 29. ---

Stk. 3. Foreløbige beløb, der er udbetalt for måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne i §§ 2, 8, 11 og 25, kan kræves tilbagebetalt, før den endelige tildeling finder sted.

Lovforslaget

17. I § 24, *stk. 7, nr. 2*, indsættes som 2. pkt.:

»Årsfribeholdningen forhøjes dog ikke for uddannelsessøgende, som modtager tillæg efter § 7, stk. 2.«

18. I § 24 indsættes efter stk. 8 som nyt stykke:

»*Stk. 9.* Årsfribeholdningen nedsættes med 4.571 kr. for hver måned i støtteåret, hvor den uddannelsessøgende har modtaget tillæg efter § 7, stk. 2.«

Stk. 9 bliver herefter stk. 10.

19. I § 25, *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »191.900 kr.« til: »239.293 kr.«

20. I § 25, *stk. 2, 3. pkt.*, ændres »335.331 kr.« til: »418.145 kr.«

21. I § 25, *stk. 4*, ændres »20.369 kr.« til: »25.399 kr.«

22. I § 29, *stk. 3*, ændres »§§ 2, 8, 11 og 25,« til: »§§ 2, 8, 10 a, 11 og 25,«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

23. I § 46 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ankenævnet tiltrædes ved hver sag om tildeling af stipendium som tillæg efter § 7, stk. 2, af et særligt sagkyndigt medlem udpeget af De Samvirkende Invalideorganisationer.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2004. § 1, nr. 1, 8, 11, 16-18 og 22-23, træder dog først i kraft den 1. august 2004.

Stk. 2. Reguleringen efter § 12, stk. 3, i lov om statens uddannelsesstøtte af de støttesatser og beløbsgrænser, der er nævnt i samme lovs § 8, stk. 1 og 2, § 9, § 10, § 10 a, stk. 1, § 11, § 24, stk. 1-4, § 24, stk. 9, § 25, stk. 1-2, og § 25, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2-9, 12-15 og 18-21, sker første gang med virkning fra den 1. januar 2004.

Til lovforslag nr. L 81. Skriftlig fremsættelse (13. november 2003)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om staten uddannelsesstøtte. (Tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse med varig funktionsnedsættelse).

(Lovforslag nr. L 81).

Regeringen og partierne bag SU-forliget fra 1995 (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre) har som led i finanslovsaftalerne for 2004 indgået aftale om, at der fremover som en del af SU-systemet skal ydes et tillægsstipendium på 5.571 kr. om måneden (2003-niveau) til uddannelsessøgende i videregående uddannelse med handicap. Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Kristendemokraterne har tilsluttet sig aftalen.

Uddannelsessøgende med handicap har under tiden begrænset evne til at påtage sig erhvervsarbejde og kan derved ikke som andre studerende supplere deres uddannelsesstøtte (SU) med indtægter fra erhvervsarbejde. Uddannelsessøgende med handicap har derfor i stedet for at modtage SU været henvist til at ansøge kommunens socialforvaltning om økonomisk støtte efter revalideringsbestemmelserne. Dette benævnes det dobbelte optag, fordi studerende med handicap således *både* vurderes ud fra studieegnethed (den handicappede skal være optagelsesberettiget på den pågældende uddannelse) og ud fra de muligheder for efterfølgende beskæftigelse, som

uddannelsen giver (kravet om, at den pågældende uddannelse på så kort tid som muligt skal kunne bringe den handicappede ind i eller tilbage til en erhvervsmæssig tilværelse eller bidrage til en væsentlig forbedring af dennes erhvervsmæssige situation).

På den baggrund foreslås, at der indføres et nyt stipendium som tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde. Tillægsstipendiet foreslås fastsat til 5.571 kr. om måneden (2003-niveau) svarende til det månedlige laveste fribeløb, som andre studerende kan supplere deres SU med uden fradrag i SU'en. Forslaget betyder, at uddannelsessøgende med handicap bliver ligestillet med andre uddannelsessøgende med hensyn til at vælge uddannelse. Herved afskaffes det dobbelte optag. Lovforslaget vil gøre det lettere for handicappede at søge om støtte til uddannelse.

Det foreslås endvidere, at lovens støttesatser og beløbsgrænser føres frem til 2003-niveau.

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. januar 2004, dog vil bestemmelserne om tillægsstipendiet til uddannelsessøgende med handicap først træde i kraft den 1. august 2004.

Lovforslaget vil blive sendt i høring i forbindelse med fremsættelsen for Folketinget.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale lovforslaget til det høje Tings hurtige og villige behandling.